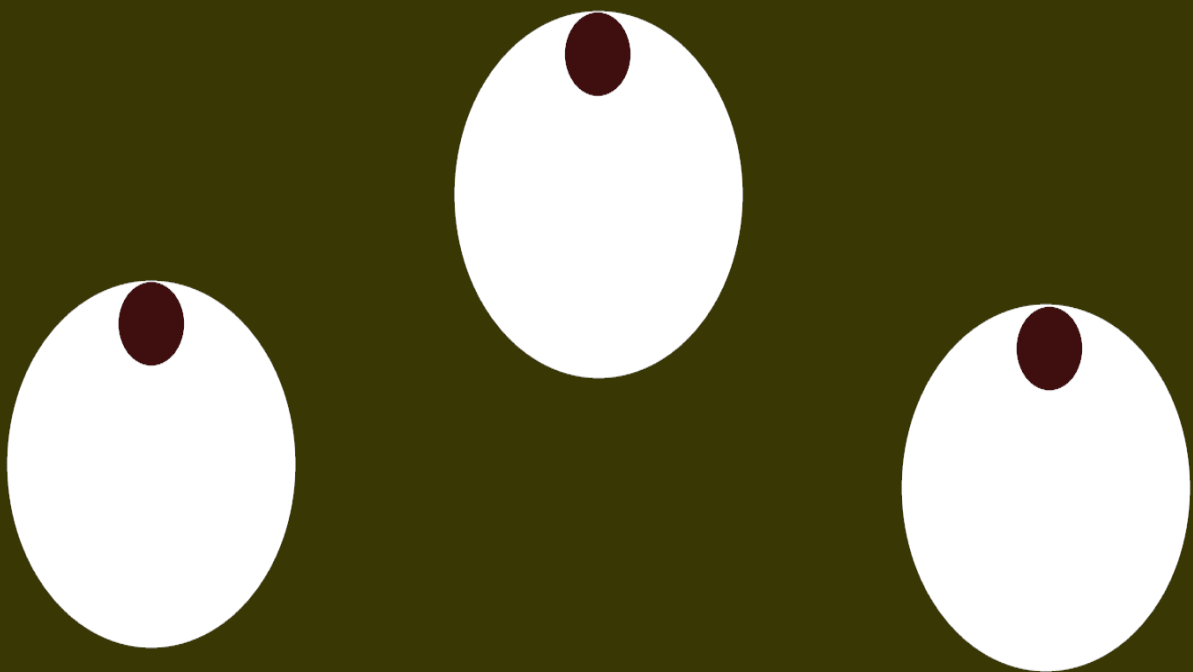

Perspektywy zastosowania
terapii zajęciowej w świecie
przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Patryk Daniel Garkowski

**Perspektywy zastosowania
terapii zajęciowej w świecie
przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)**

**Patryk Daniel
Garkowski**

Patryk Daniel Garkowski: Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz” (1984, reż. Miloš Forman)

ISBN: 978-83-8386-101-2

Data wydania: 25 października 2024 roku

Wydanie I

Wydawca: Patryk Daniel Garkowski

Okładka: Patryk Daniel Garkowski

Patryk Daniel Garkowski:

Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz” (1984, reż. Miloš Forman)

Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz” (1984, reż. Miloš Forman)

Gdyby współczesny terapeuta zajęciowy - prosto z pierwszej połowy wieku XXI trafił dobrowolnie, zgodnie ze swą wyrażoną wolą do przedstawionego świata filmu „Amadeusz”, to pojawiłyby się przed nim nad wyraz szerokie perspektywy w zakresie wspomagania. Wielorakie formy, metody oraz techniki terapii zajęciowej w tamtejszym świecie przedstawionym można byłoby wdrażać, ażeby ludziom pomagać.

Choćby następujące rodzaje aktywności terapeutycznych nasuwają się tutaj na myśl:

- uczestnictwo w koncertach, słuchanie muzyki klasycznej, oglądanie oper, a także przedstawień, esteterapia,
- śpiewanie, granie na instrumentach, metody aktywnej muzykoterapii,
- ucztowanie, imprezowanie, branie udziału w towarzyskich spotkaniach, bankietach, przebywanie z ludźmi różnych stanów,
- oglądanie widowisk miejskich, zapoznawanie się z miejskimi atrakcjami,
- socjoterapeutyczne zajęcia, zabawy integracyjne, techniki ludoterapii,
- kinezyterapia, terapia poprzez ruch, ćwiczenia ogólnousprawniające, ćwiczenia z przyborami sportowymi, sporty zbiorowe oraz indywidualne, choreoterapia,
- zajęcia żywieniowe/kulinarne, kulinarne treningi, przygotowywanie posiłków,
- treningi umiejętności życia codziennego, porządkowe, sprzątaniowe treningi,
- treningi ekonomiczne/budżetowe, nauka planowania wydatków i oszczędzania,
- terapeutyczne zajęcia w zakładach perukarskich, skorelowane z higienicznymi i kosmetycznymi treningami,
- wycieczki powozami/karocami, pojazdami konnymi, zwiedzanie, kulturoterapia,
- przebywanie na łonie natury, spacer po lasach i parkach, silwoterapia oraz hortikuloterapia, terapeutyczne ogrodnictwo, organizowanie pikników na polanach,
- jazda konna i hipoterapia,
- dogoterapia i felinoterapia,
- plastykoterapia, rękodzieło, dekoratorstwo, krawiectwo, tkactwo, hafciarstwo,
- pobyt w sanatoriach, uzdrowiskach,
- hilaroterapia.

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Korzystający z terapii zajęciowej klienci mogliby być dostojnikami, bogaczami, osobami z wyższych sfer. Dla nich można byłoby organizować specjalne, indywidualne występy muzyków, indywidualne koncerty, które odbywałyby się w prywatnych domach, w spokojnych prywatnych zaciszach. We własnym domostwie rozkoszować się można muzyką, bez konieczności współdzielenia satysfakcjonujących doznań z tłumem, z obfitą publicznością, z ciżbą. Słuchanie muzyki klasycznej potrafi być przyjemne, satysfakcjonujące, potrafi zbliżyć człowieka ku dobrostanowi. Słuchanie muzyki klasycznej może być przydatną techniką arteterapeutyczną (muzykoterapią receptywną), chociażby w przypadku agresywnych, nastoletnich chłopców, potrzebujących uspokojenia, rozładowania emocji swoich. Agresywni młodzieńcy mogą choćby grać na instrumentach, przykładowo na perkusji, aby wyładowywać swą złość, swój gniew, by poprawiać swą sytuację psychiczną oraz społeczną. Odpowiednio dobrane działania z zakresu muzykoterapii potrafią dopomagać różnym klientom czy pacjentom. Niekiedy muzyka powinna ludzi pobudzać do działania, do energiczności, aktywności, jak choćby w przypadku niektórych schorzeń psychiatrycznych. Należy zaakcentować, iż w filmie: „Amadeusz” rola muzyki klasycznej stanowi bardzo istotną.

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Wielu ludzi lubi słuchać muzyki. Ona potrafi człowiekowi pomóc, na przykład jest w możliwości zmniejszyć stres, wyładować frustracje osobnicze, przywołać miłe wspomnienia z przeszłości, uspokoić albo i zmobilizować do działania, zwiększyć energiczność. W terapii zajęciowej wartościowa, korzystna okazuje się zarówno muzykoterapia aktywna/czynna, jak i bierna/receptywna. Ta druga polega na słuchaniu muzyki. Słuchanie koncertów to przykład dobroczynnej techniki leczniczej receptywnej/biernej, która wiąże się nie tylko z arteterapią, ale i z socjoterapią również. W tłumie mogą powstawać znajomości, więzi, na przykład koleżeńskie. A po koncertach ludzie mogą ze sobą rozmawiać, dzielić się wrażeniami, spostrzeżeniami, wyrażać opinie. Podczas trwania koncertów podopieczni, pacjenci powinni umieć się dobrze, prawidłowo zachowywać. Kiedy gra muzyka, nie można hałasować, nie można przeszkadzać, zakłócać trwania muzycznego procesu. Na ukazanych zdjęciach z filmu „Amadeusz” widać, jak ludzie są elegancko ubrani, oni noszą peruki, nawet dzieci te peruki muszą albo/czy chcą nosić. Zważmy ponadto, iż niektórzy podopieczni, z różnych przyczyn, z powodu rozmaitych czynników, nie mogliby brać udziału w takich ekskluzywnych koncertach - rodzaju tych ukazanych na filmowych kadrach. Przecież biedacy, żebracy, osoby bezdomne - oni wszyscy z pewnością nie zostaliby po prostu wpuszczeni do wspaniałej, ślicznej rezydencji księdza-arcybiskupa (tam bowiem koncert Wolfganga Amadeusza Mozarta zorganizowano). A przecież i takie osoby potrzebują nierzadko oddziaływań z zakresu zajęciowej terapii. Dla nich można by organizować chociażby ludowe zabawy połączone z tańcami, jak i też same koncerty muzyki klasycznej na świeżym powietrzu, toteż bezpłatne koncerty dla wszystkich mieszkańców danego terenu.

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Ucztowanie, imprezowanie, branie udziału w bankietach, eleganckich przyjęciach - to wszystko wartościowe aktywności, które figurują jako potencjalnie terapeutyczne. Jednak uwidaczniają się w nich przede wszystkim socjoterapeutyczne walory, atuty. Oto na ucztach ludzie się poznają, ze sobą rozmawiają, zacieśniają ze sobą więzi, przedstawiają swe poglądy, opinie. Imprezy, przyjęcia to wysmienite okazje do zabawy, okazje aby tańczyć, by oddawać się rozrywkom oraz by integrować się. Zatem wskazane rodzaje aktywności umożliwiają zaspokajanie także wyższych potrzeb podopiecznych, nie tylko fizjologicznej potrzeby odżywiania. Oto w przypadku osób mających problemy w kontaktach społecznych, wycofanych, nieśmiałych takowe ucztu, imprezy, bankiety, przyjęcia mogą potencjalnie stanowić korzystne, terapeutyczne - dzięki uczestnictwu w nich jednostki mogą lepiej sobie radzić w społeczeństwie, zaś ich relacje, kontakty społeczne mogą poprawić się, problemy w sferze społecznej mogą ulec zmniejszeniu. Przedstawione techniki terapeutyczne warto rozważyć w przypadku chociażby pacjentów psychiatrycznych, cierpiących na choroby, schorzenia nerwowego układu. Warto nadto zauważyć, że podczas bankietów, imprez podopieczni mogą prezentować swe talenty, umiejętności czy wytwory (na przykład na bankietach mogą występować wystawy obrazów namalowanych przez ludzi chorych, przez pacjentów).

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Śpiewanie oraz teatroterapia stanowią bardzo wartościowe rodzaje aktywności, między innymi w sferze terapii zajęciowej w psychiatrii. Oto wcielając się w różne role, podopieczni/pacjenci mogą wyładowywać swe frustracje, zwiększać u siebie empatię i tolerancyjność czy też chociażby mogą przyswajając prawidłowe wzorce zachowań, mogą nauczyć się rozumieć, co jest złe bądź nieaprobowane. Uczucie się roli na pamięć angażuje umysł człowieka, poprawia u człowieka funkcje, czynności związane z nerwowym układem. Psychicznie aktywizuje. Prócz tego aktorzy muszą ze sobą współpracować, a zatem dzięki zastosowaniu teatroterapii problemy natury społecznej mogą być eliminowane, neutralizowane, zmniejszane. Uprawianie aktorstwa potrafi zwiększać kreatywność, poprawiać myślenie, polepszać motorykę ciała, korzystnie wpływać na ludzką kondycję. Zaś dzięki dobrowolnemu śpiewaniu u podopiecznych mogą poprawiać się funkcje, czynności oddechowego układu. Śpiewanie przed publicznością, tak samo jak i aktorstwo, wykonywanie roli, potrafi zaspokajać potrzeby wyższe u człowieka, związane z samorealizacją, uznaniem.

Patryk Daniel Garkowski:

Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz” (1984, reż. Miloš Forman)

Oglądanie opery przez klientów/podopiecznych - korzystających z usług zajęciowego terapeuty - między innymi umożliwić by mogło realizację potrzeby rozrywki. Oto widzowie mogą poszerzać swe horyzonty, zaspokajać ciekawość, zwiększać swą wiedzę na temat kultury wysokiej, gdy sobie oglądają operowe widowiska. Oglądanie opery potrafi przynosić pacjentom oczyszczenie, uwalniać ich od stresów, napięć oraz frustracji. Opery angażują umysły widzów, ich zmysły - zmysł słuchu oraz wzroku. Pobudzają. A zatem opery stanowią czynniki zmysłowej stymulacji. Oglądanie operowego widowiska warto zaliczyć do sfery arteterapii biernej, czyli receptywnej. Jednak z oglądaniem oper wiążą się także potencjalne korzyści socjoterapeutyczne. Opery zaliczamy do sztuki wysokiej. W filmie „Amadeusz” ukazano zarówno opery wzniosłe, jak i pewną komediową, przeznaczoną dla prostych, ubogich ludzi. Kolejną potencjalnie dobroczynną formą zajęciowej terapii są lżejsze od oper operetki, które to mogą być wystawiane - w warunkach przedstawionego świata - w restauracjach, klubach bądź choćby w kawiarniach. Oglądanie opery w odpowiednio przystosowanym budynku może przebiegać z łąży. Gdy widzowie siedzą w takiej specjalnej łąży, to mogą z góry widzieć toczącą się u dołu operę. Oto siedzenie w łąży może być dla niektórych podopiecznych wyjątkowo ciekawą atrakcją.

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Udanie się terapeuty zajęciowego wraz z podopiecznym/podopiecznymi do zakładu perukarskiego to jeszcze inna godna rozważenia aktywność w zakresie zajęciowej terapii. Wycieczka takowa zaliczałaby się z pewnością do socjoterapii. W perukarskim zakładzie wykwalifikowany specjalista mógłby zapoznać bądź pojedynczego podopiecznego, bądź grupę z najnowszymi kanonami mody perukowej, mógłby nauczyć klienta/klientów, jakie peruki są aktualnie ładne, eleganckie, cenione, jak to zakładać peruki i jak o nie dbać. Nasuwa się tutaj na myśl trening higieniczny oraz kosmetyczny. Ich elementy, przejawy mogłyby być urzeczywistniane, wdrażane w czasie wizyty w perukarskim zakładzie. Uczestniczący w wyjściu terapeutycznym pacjent czy pacjenci mógłby/mogliby nauczyć się, jak prawidłowo dbać o swoje ciała, twarze, głowy. Podczas treningu kosmetycznego - kierowanego nie tylko do kobiety/kobiet - persona podopieczna/persony podopieczne mogłaby/mogłyby nauczyć się, jak właściwie nakładać na twarz codzienny makijaż i jak dbać o cerę, o skórę. Dzięki zajęciom można by wykształcić u podopiecznego/podopiecznych higieniczne, przestrzegające estetyki, norm postawy.

Patryk Daniel Garkowski:

Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz” (1984, reż. Miloš Forman)

Jazda konna, rozumiana tutaj jako egzemplifikacja zooterapii, zaś technika metody hipoterapii, występuje w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”. Oto gdyby specjalista, pedagog wkroczył do tamtejszego świata, to uzyskałby on cudną możliwość zastosowania tejże pozytywnej, leczniczej techniki. Na koniach mogą jeździć, w tamtejszym świecie przedstawionym, nie tylko przedstawiciele społecznej elity, nie tylko władcy i członkowie rodziny cesarskiej. Hipoterapia mogłaby okazać się realną, skuteczną, dobrą techniką choćby dla tytułowego bohatera filmu - dla Wolfganga Amadeusza Mozarta. Hipoterapia obejmuje chociażby: głaskanie konia, czesanie konia, karmienie i pojenie konia, to nie tylko jest samo siedzenie i jeżdżenie na zwierzęciu. Należy tutaj także zważyć na różne formy poruszania się konia. Oto koń może poruszać się powoli albo szybko. Stęp i kłus to nazwy godnych zapamiętania ruchowych form w przypadku owych zwierząt. W przypadku pacjentów, na przykład psychiatrycznych czy chorych na przykład na autyzm, przede wszystkim powolny ruch konia należałoby inicjować. A więc koń nie mógłby za szybko się poruszać. Taki szybki, narowisty koń mógłby poważnie zaszkodzić choremu, pacjenta przerazić kolosalnie. Przedstawione na kadrze z filmu „Amadeusz” konie uczestniczą w polowaniu, dlatego poruszają się odpowiednio szybko. Lecz dalece innych form ruchowych należałoby oczekiwać od koni uczestniczących w typowym procesie zooterapeutycznym skierowanym do osoby chorej psychicznie czy też choćby do osoby chorej na autyzm.

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Spacerowanie na świeżym powietrzu, na przykład po parku z fontannami czy po rozległym, zadbanym ogrodzie, silwoterapia i hortikuloterapia to inne jeszcze, godne rozważenia, korzystne techniki oraz metody zajęciowej terapii. Spacerowanie to aktywność fizyczna, zaś rozmaici podopieczni potrzebują się ruszać. Przebywanie na łonie natury, spacerowanie, transportacja pieszo po parkach, ogrodach czy po lasach jako aktywności potrafią uspokajać, dostarczać pewnych ładunków szczęścia, eliminować stresy, lęki, frustracje, różnorakie problemy psychiczne oraz społeczne. Aktywności takowe poprawiają motoryczne funkcje i czynności. Dzięki nim korzysta układ ruchu. Podczas spacerowania ludzie mogą ze sobą rozmawiać, dyskutować, integrować się, zacieśniać więzi. Potrzeba ruchu jest w przypadku człowieka czymś wielce naturalnym i terapeuta zajęciowy powinien o tym pamiętać.

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Gra w bilard figuruje jako przykład rekreacyjnej aktywności i cechuje się ona terapeutycznymi, leczniczymi walorami. W bilard można grać zespołowo. Razem, wspólnie miło się gra wielu osobom. Wspólna zabawa potrafi nieść za sobą socjoterapeutyczne korzyści. I oto dzięki grze w bilard funkcje, czynności kończyny górnej, operującej kijem bilardowym, mogą ulec poprawie. Poprawa motoryki małej to zatem istotna korzyść, wiążąca się z graniem w bilard. Gra w przesuwaniu kul może zajmować czas wolny, doskonalić u pacjenta koncentrację, aktywizować jego umysł, polepszać myślenie.

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Oglądanie atrakcji, widowisk dziejących się w mieście mogłoby przynosić korzyści personom podopiecznym. Obserwowanie mogłoby angażować intelektualnie, zaspokajać ciekawość oraz potrzebę rozrywki. Popisy, sztuczki miejskich artystów/zwierząt to najczęściej bezpłatne atrakcje, które mogłyby oglądać także ubogie jednostki podopieczne. Nie trzeba by na nie biletów. Zważmy, iż terapeuta zajęciowy może pomagać choćby nastoletnim bezdomnym chłopcom. A takie osoby zwykle nie mają funduszy, zwykle brakuje im pieniędzy, środków do życia.

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Przejażdżki powozami czy posiadającymi okienka karocami stanowią bardzo ciekawe formy w zajęciowej terapii. Chwilowe oderwanie się od codziennych spraw, udanie się w podróż, na przykład do lasu czy na wieś, potrafi być dla pacjenta dobre, odprężające i satysfakcjonujące, miłe. Jadąc powozem czy karocą, można oglądać piękne widoki, zabytki, krajobrazy. A zatem przejażdżki owe korespondować mogą z estetoterapią. Ciągnięty przez konia pojazd nie porusza się za bardzo szybko, a więc pasażer czy pasażerowie dysponują określoną ilością czasu na spokojne przemyślenia. Przejażdżki terapeutyczne, o których ten opis traktuje, mogą być rodzinne, to znaczy że cała rodzina wybiera się w podróż gdzieś. W przewozach dobroczynnych uczestniczyć może terapeuta zajęciowy i on może chociażby przeprowadzić, podczas jazdy, jakieś korzystne zajęcia, pogadankę. Nierzadko przychodzi wtedy czas i jest miejsce na wspierającą rozmowę z klientem. Z drugiej strony uczestniczyć w przejażdżce powozem albo karocą może sama rodzina bez terapeuty zajęciowego. Wyjazdy rodzinne potrafią się bez terapeuty odbywać.

Patryk Daniel Garkowski:
Perspektywy zastosowania terapii zajęciowej w świecie przedstawionym filmu „Amadeusz”
(1984, reż. Miloš Forman)

Zdjęcia na stronach: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 pochodzą z filmu „Amadeusz”
(1984, reżyser: Miloš Forman).